

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1990/37

KARAR NO : 1991/1

ÖZET: 84/8860 Sayılı Karamameye göre hak kazanılan "Kaynak Kullanımını Destekleme Primi" alacağıının ödenmemesine ilişkin davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Karpak Karaali Kuru Bakliyat Paketleme Tesisleri Ltd.Şt
Vekili : Av. Edip Edipoğlu, Av. Ayhan D.Parlar.Cumhuriyet Meydanı
Atlantik İşhanı Kat:3 No:18- İSKENDERUN
Karşı taraf : T.C.Merkez Bankası- ANKARA
Vekili : Av. Sıtkı Eroğlu.16100 Ulus-ANKARA
O L A Y : Davacı, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu hakkında Ba-

kanlar Kurulunca alınan karar ve buna dayalı tebliğlerde gösterilen "Kaynak Kullanımını Destekleme Primine" ilişkin alacağı bulunduğunu ileri sürerek T.C. Merkez Bankası İskenderun Şubesi aleyhine ilamsız icra takibine başvurmuş, Banka böyle bir borcu bulunmadığını ileri sürerek icra takibini durdurmuştur.

Davacı şirket, davalı idarenin itirazının kaldırılarak 1984/8860 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ilişkin 14 sayılı tebliğ uyarınca ek destekleme priminin ödenmesi, borçlu idarenin faiz ve inkâr tazminatına mahkûm edilmesi istemiyle adli yargı yerinde 28/11/1989 tarihinde dava açmıştır.

Davalı idare ilk savunmasında yargı yolu itirazında bulunmuştur.

İskenderun 2. Asliye Hukuk (Ticaret) Mahkemesi; 29/11/1990 gün ve 1989/957 sayıyla itirazı ret kararına kaldırmayarak görevlilik kararı vermiştir.

Danıştay Başsavcısı 5/12/1990 günlü ve 16 sayılı düşünce yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuş, Yargıtay Başsavcısı'nin düşüncesi de alınmıştır.

Böylece, 2247 Sayılı Yasanın 10., 12. ve 13. maddelerinde öngörüldüğü biçimde olumlu görev uyumsuzluğu çıkarılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Milleti adına karar veren Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Yılmaz Aliefendioğlu'nun Başkanlığında, Hüseyin Örmeci, Kamil Kadıoğlu, Erol Çırakman, Rüstü Altaş, Abdullah Demir ve Ali Hüner'in katılmaları ile yaptığı 11/2/1991 günlü toplantıda geçici raportör Hakim Ayten Anıl'ın raporu ve dosyadaki belgeler ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının ve Danıştay Başsavcılığının, idari işlem ve eylemlere dayalı alacağın tahsili gerekip gerekmediğinin tesbitinin tam yargı davası niteliğinde olması sebebiyle idari yargı yerinin görevine girdiği yolundaki düşünce yazıları okunduktan ve toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in, yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, 84/8860 sayılı karar ve buna ilişkin 14 sayılı tebliğ uyarınca Kaynak Kullanımını Destekleme Primi alacağıının ödenmemesi üzerine yürütülen ilam-

sız icra takibi işinde, davalı idarenin vaki itirazının kaldırılması ve prim alacağı, faiz ve inkâr tazminatın tahsili istemiyle açılmış, daha sonra dava konusu, alacağın tahsili istemine hasredilmiştir.

Davacı tarafından, 84/8860 sayılı Karara ilişkin 14. sayılı tebliğ hükümlerine göre teşvik belgelerinin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına vize edildikten sonra, T.C.Merkez Bankasına ödenmek üzere sunulduğu, Merkez Bankası İdare Merkezince yetkili olarak gösterilen İskenderun Şubesinde ödeme yapılmadığı ileri sürülmekte; davalı idare ise, davacının söz konusu karar ve tebliğlerde öngörülen şartların tamamını yerine getirmediğini, ödemenin bu sebeple yapıldığını belirtmektedir.

Merkez Bankası, 14/1/1970 günlü ve 1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu ile Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve bu Kanunda yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere kurulmuş, kendine özgü özellikleri olan bir kamu tüzel kişisidir.

Olayda uygulama konusu edilen 84/8860 sayılı "Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu" kurulmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 15/12/1984 gün ve 18606 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kararda, fonun T.C. Merkez Bankası nezdinde kurulduğu, amacının, kalkınma planı ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak ihracatı ve yatırımlarda kaynak kullanımını desteklemek yoluyla banka kaynaklarının bu sahaya yönlendirilmesi ve ihtisas kredilerinde kredi maliyetlerinin düşürülmesini temin olduğu belirtilmektedir. Aynı kararda fonun kaynakları, fondan yapılacak destekleme prim ödemeleri, Merkez Bankasının görev ve yetkileri belirlenmiştir. Kararın yürürlük tarihinden bu yana Banka, kendisine verilen yetki uyarınca Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görüşünü de almak suretiyle çıkardığı tebliğlerle fondan yapılacak ödemelerin oranlarını, uygulama usulü, şartları ve esaslarını tesbit etmiştir.

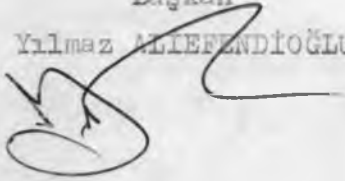
Olayda banka, ödenmesi istenilen destekleme priminin borçlusu değil, Hazine adına yapılacak ödemede görev ve yetkisi Kanun ve Kararnameyle tayin edilmiş bir görevli kuruluştur. Fonla ilgili her türlü düzenlemelerin kaynağını Bakanlar Kurulu kararı oluşturmaktadır. Başka bir deyişle ortada Bakanlar Kurulu kararına dayanan idari işlemler vardır. Bu yapıyla olayın özel hukuk hükümleri uyarınca çözümlenmesi mümkün bulunmadığından davanın idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

.... /

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın çözümü idari yargının görev alanına girdiğinden Danıştay Başsavcılığının Başvurusunun kabulü ile İskenderun 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 29/11/1990 gün, 1989/957 sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına 11/2/1991 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

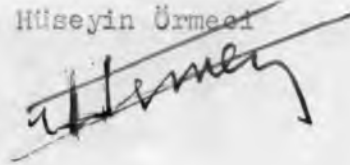
Başkan

Yılmaz ALİFENDİOĞLU

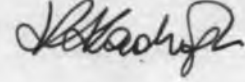
Üye

Hüseyin Ürmeci

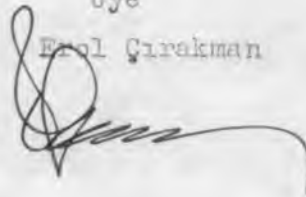
Üye

Kamil Kadıoğlu

Üye

Erol Çirakman

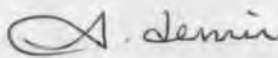
Üye

Rüştü Altay

Üye

Abdullah Demir

Üye

Ali Hüner

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

li
i/ç